

Варналій // Ринкові перетворення. – 2003. – № 7. – С. 58-64.

2.Кубай Н.Є. Фінансові аспекти державної підтримки малого бізнесу в Україні / Н. Є. Кубай // Регіональні перспективи. – 2002. – №5-6. – С. 91-93.

3.Петрів О.І. Сучасні тенденції розвитку малого бізнесу у світі / О.І.Петрів // Економіст. – 2004. – №9 – С.38-41.

Коровіна Г.І.,
студ. гр. 8.509,
Криворізький економічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет».
Науковий керівник – Кучерова Т.П.,
старший викладач кафедри обліку і аудиту

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ НА ПРИКЛАДІ ІНЖИНІРИНГОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Інжинірингова діяльність пов'язана з створенням об'єктів промислової власності, діяльністю по проектуванню, виробництву і експлуатації машин, обладнання, організації виробничих процесів з врахуванням їх функціонального призначення, безпеки і економічності.

В умовах ринкової економіки перед кожним суб'єктом господарювання, в тому числі інжиніринговим підприємством, постає проблема ефективного аналізу виробничих запасів, адже визначення оптимального рівня та якості виробничих запасів сприяє появі у підприємства конкурентних переваг, що дає можливість збільшити валовий прибуток, чим і обумовлюється актуальність дослідження, метою якого є визначення оптимального рівня забезпеченості конкретним видом виробничого запасу інжинірингового підприємства [3, с.156].

Питання аналізу оптимального рівня забезпеченості виробничими запасами досліджується широким колом науковців, а саме: Д.В. Шелягом, С.В. Калабуховою, І.В. Барановим, О.П. Бутенко. Але дане питання у розрізі інжинірингових фірм є малодослідженим, адже сам напрямок господарської діяльності є досить молодим.

На інжиніринговому підприємстві використовується широке найменування виробничих запасів. При виробництві обладнання основна частка витрат належить комплектуючим. Середня частка комплектуючих у собівартості готової продукції, наданих послуг становить 63%. Таким чином, можна говорити про обґрунтованість підвищеної уваги до аналізу забезпеченості виробничими запасами.

Насамперед, важливо підкреслити, що для більшості промислових та комерційних структур інвестиції у виробничі запаси є значним оборотним активом і тому важливо, щоб управління ними здійснювалося ефективно. У практиці господарювання завжди існують дві умови: по-перше, виробничі запаси необхідно мати, щоб забезпечити потреби виробництва, а це потребує додаткових витрат на їх зберігання; по-друге, при використанні виробничих запасів у виробництві, виникає потреба періодичного їх поповнення, яке пов'язано з додатковими витратами на оформлення і подання замовлень постачальникам на партію запасів [2, с.304].

Слід зауважити, що оптимальний рівень виробничих запасів у деякій мірі залежить від очікуваних змін цін на запаси. Якщо очікується, що ціни на виробничі запаси значно зростатимуть, тоді необхідно приймати рішення про збільшення запасів. Проте таке рішення повинно ґрунтуватися на порівнянні економії відменшених майбутніх витрат на придбання запасів з додатковими витратами на зберігання.

Розглянемо практичний приклад. Наявні матеріальні запаси мають задовольняти виробничі потреби підприємства на період інтервалів між поставками. Забезпеченість матеріальними запасами визначається у днях та розраховується за формулою:

$$Z = O : C \quad (1)$$

де Z — забезпеченість n -видом матеріалу в днях;

O — фактичний обсяг запасу n -виду матеріалу (у натуральних вимірниках);

C — середнє добове споживання n -матеріалу (у натуральних вимірниках).

У процесі аналізу забезпеченості перевіряється відповідність фактичного розміру запасів плановій потребі. Для цього на основі даних про фактичну наявність комплектуючих у натуральних одиницях, інтервали надходження та їх середньодобове споживання розраховують фактичну забезпеченість у днях та порівнюють її з нормативною потребою.

Таке порівняння дає можливість визначити стан запасів у днях для обраного виду виробничих запасів. Стан матеріальних запасів у багатьох випадках визначає фінансовий стан підприємства.

Приклад аналізу забезпеченості підприємства Автоматичними вимикачами G62 наведено в табл. 1. В строчці «фактично» зображена існуюча ситуація на підприємстві. Враховуючи надлишкове забезпечення обраним видом виробничого запасу, проведений розрахунок оптимального розміру замовлення з використанням формули Вільсона. Зміст моделі Вільсона полягає в тому, щоб визначити точку, у якій витрати на замовлення мінімальні (Q_m).

Формула Вільсона з урахуванням ціни у витратах на збереження запасів має наступний вигляд:

$$Q_m = \sqrt{\frac{2AS}{ic}} \quad (2)$$

де Q_m — оптимальний розмір запасів, грн. або в натуральних од.;

A — вартість розміщення одного замовлення, грн.;

S — потреба в запасах у плановому періоді грн., або в натуральних од.;

i — частка ціни продукції, яка припадає на витрати зберігання, грн.;

C — ціна одиниці запасу, грн. [1, с.119].

Отримані результати розрахунків занесемо у строчку «пропонується» табл. 1.

Таблиця 1

Аналіз забезпеченості підприємства Автоматичним вимикачем G62

Вид матеріалу	Показник	Од. виміру	Планова потреба, шт.	Інтервал поставки, днів	Фактично надійшло (Q, Q_m)	Середньодобове споживання (C)	Забезпеченість, днів (3)	Відхилення	
								у днях: надлишок (+), незабезпеченість (-) (гр. 8 – гр. 5)	у штуках: від загальної потреби (гр. 6 – гр. 4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Автоматичний	фактично	шт.	80	25	110	3,33	33	+8	+30

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	пропо- нується	шт.	80	25	84	3,33	25,2	+0,2	+4

Таким чином, використовуючи формулу Вільсона, розраховано оптимальний розмір замовлення, який дає змогу підтримувати забезпеченість Автоматичними вимикачами G62 на потрібному рівні і при цьому вивільнити зайві кошти без шкоди безперервності виробничому процесу.

Література:

1. Баранов І.В. Використання формули Вільсона / І.В. Баранов, О.П. Бутенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. - №36. – С. 118-121.
2. Калабухова С. В. Аналітичне забезпечення управління виробничими запасами суб'єктів господарювання / С. В. Калабухова // Економіка та підприємництво [Текст] : зб. наук. праць молодих учених та аспірантів / М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2009. – Вип. 23. – С.301-311.
3. Шеляг Д. В. Особливості аналізу матеріальних запасів у системі управління підприємством / Д. В. Шеляг // Управління розвитком. – 2012. - №4. – С. 155 – 157.

Лактіонова Г. С.,
студ. гр. 8.509.1,
Криворізький економічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний
університет».
Науковий керівник – Кучерова Т. П.,
старший викладач кафедри обліку і аудиту

АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В умовах кризи неплатежів особливо зростає роль ефективного управління дебіторською заборгованістю, своєчасного її повернення та попередження безнадійних боргів. При цьому слід пам'ятати, що політика управління дебіторською заборгованістю є одночасно складовою не лише фінансової, а й маркетингової стратегії підприємства. Адже шляхом пом'якшення умов розрахунків з покупцями продукції можна розширити обсяги її реалізації і тим самим збільшити доходи і прибутки від основної діяльності [2, с.219].

Дебіторська заборгованість має значну питому вагу в складі поточних активів і впливає на фінансовий стан підприємства. Значення аналізу дебіторської заборгованості особливо зростає в період інфляції, коли іммобілізація власних оборотних активів стає дуже не вигідною.

За даними бухгалтерської звітності (ф. 1, ф. 2) можна визначити низку показників, що характеризують стан дебіторської заборгованості.

Для аналізу дебіторської заборгованості використовуємо дані ПАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат».

Якщо порівняти показники дебіторської заборгованості, можна зробити висновок щодо того, поліпшився чи погіршав стан розрахунків з покупцями проти минулого року.